

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Lausuntopyyntö 16.11.2020, Dnro VN/25161/2020-MMM-1

LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI METSITYKSEN MÄÄRÄAIKAISESTA TUKEMISESTA

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnokseen valtioneuvoston asetukseksi metsityksen määräaikaisesta tukemisesta. Valtioneuvoston asetus liittyy hallituksen esitykseen laiksi metsityksen määräaikaisesta tukemisesta (HE 150/2020 vp). Lakiehdotuksessa on 4 §:n 4 momentissa, 6 §:n 3 momentissa, 9 §:n 4 momentissa ja 10 §:n 4 momentissa annettu valtuuksia antaa valtioneuvoston asetuksia. Pohjois-Karjalan ELY-keskus kiittää lausuntomahdollisuudesta ja esittää asetusehdotukseen liittyen seuraavaa:

Asetusehdotuksen 1 §:ssä tarkennetaan sitä, mikä katsotaan pääasialliseksi tarkoitukseksi harjoittaa maatalo- tai metsätaloutta ja sitä, milloin tällaisen toiminnan harjoittamisen voidaan katsoa muodostavan pääosan säätiön toiminnasta. Ehdotettu pykälä vastaa sisällöltään sitä, mitä valtioneuvoston asetuksessa kestävän metsätalouden rahoituksesta (594/2015) on säädetty. Tätä voidaan pitää kannatettavana hallinnon, tuensaajien ja eri tukimuotojen muodostaman kokonaisuuden hallinnan kannalta.

Asetusehdotuksen 2 §:ssä annetaan tarkemmat säännökset siitä, milloin aluetta voidaan pitää lakiehdotuksen 6 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti luontaisesti ja vesitaloudeltaan metsänkasvatukseen sopivana. Pykälän 1 momentissa säädetään siitä, että puulajia tai -lajeja valittaessa on otettava huomioon lajin luontainen levinneisyysalue. Metsitykseen käytettävistä puulajeista säädetään myös asetusluonnoksen 4 §:ssä, jonka mukaan puulaji tai puulajit on valittava siten, että ne soveltuvat parhaiten kasvupaikalle ottaen huomioon viljavuuden ja maalajin sekä kosteus- ja lämpöolot. Sen sijaan, että käytettävän puulajin tai -lajien valinnasta säädetään kahdessa eri momentissa, olisi syytä harkita sitä, että 4 §:n 1 momentin 2 lause muutettaisiin kuulumaan seuraavasti: *"Metsityksessä käytettävät puulajit on valittava siten, että ne soveltuvat parhaiten kasvupaikalle ottaen huomioon niiden luontainen levinneisyysalue ja kasvupaikan viljavuus, maalaji sekä kosteus- ja lämpöolot."*

Lakiehdotuksen (HE 150/2020) mukaan ELY-keskuksen on lausunnossaan tarvittaessa otettava kantaa metsitettävän alueen vesitalouteen. Lisäksi ELY-keskus voi harkintansa mukaan ottaa lausunnossaan esille alueen soveltuvuuden kosteikkoalueeksi metsityksen

2.12.2020

sijaan. Ehdotetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 2 momentin mukaan alue katsotaan vesitaloudeltaan metsitykseen sopivaksi silloin, kun veden korkeus tai tulvat eivät haittaa merkittävästi puuston kasvua. Lähtökohtana asetuksessa on, että alue olisi kuivatettavissa olemassa olevalla ojituksella eikä alueelle tarvitsisi tehdä uudisojitusta. Asetusehdotuksen 8 §:n 4 momentin mukaan metsitystä edeltävien vesitalouden järjestelyiden on perustuttava olemassa olevien ojien kunnostukseen ja siihen liittyviin vesitalouden järjestelyihin, joihin sisältyy mm. täydennysojien ja muiden vesiensuojelutoimenpiteiden tekeminen. Jotta ELY-keskus pystyy lausunnossaan ottamaan tarvittaessa kantaa alueen vesitalouteen, tulisi jatkossa annettavalla maa- ja metsätalousministeriön asetuksella varmistua siitä, että hakemukseen sisältyvät myös tarvittavat tiedot alueen vesitaloudesta ja mahdollisia vesistötoimenpiteitä koskeva suunnitelma kartta-aineistoihin.

Lakiehdotuksen (HE 150/2020) 6 §:n mukaan metsitystuen myöntäminen edellyttäisi sitä, ettei metsitys heikennä luonnon monimuotoisuutta, olennaisesti vaikeuta avoimen maaseutumaiseman säilyttämistä eikä ole vastoin maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisia kaavarajoitteita. Lausuttavana olevan asetusluonnoksen 3 §:ssä on tarkemmin säädetty siitä, miten nämä luonnon monimuotoisuuteen, maisemiin ja maankäyttöön liittyvät seikat otetaan huomioon metsitettäväksi suunniteltua aluetta arvioitaessa. Selkeyden vuoksi olisi vielä harkittava sitä, että asetuksen perustelumuiotiossa mainittu lause ”*Keskeisiä avointen kylämaisema-alueiden kokonaisuuksia tulee arvioida suhteessa metsityslain edellyttämään avoimen maaseutumaiseman säilyttämiseen*” nostettaisiin asetustekstiin.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus pitää ehdotettua säännöstä kannatettavana, jotta luonnon ja maisemien kannalta myös arvokkaiden alueiden ominaispiirteet pystytään säilyttämään ja tarvittaessa ottamaan luonnon- ja maisemanhoidon piiriin. Haasteelliseksi asian kuitenkin tekee se, ettei kaikkia kartoituksia ja selvityksiä ole saatavissa sähköisesti eikä kaikkia lausunnon annossa tarvittavia tietoja ole saatavissa sähköisistä paikkatietoaineistoista. Pohjois-Karjalan ELY-keskus muistuttaa, että vain pienestä osasta luonnon monimuotoisuudelle tärkeistä maatalousalueista on olemassa ajantasaista paikkatietoa, jonka avulla metsityksen ulkopuolelle jätettävät alueet pystyisi helposti varmistamaan. Myöskään kaikkia kaava-aineistoja ei ole saatavissa paikkatietona. Lisäksi kaavojen ja muiden hankkeiden luontoselvitykset voivat olla hyviä, mutta hankalasti hyödynnettäviä aineistoja. Tämän vuoksi Pohjois-Karjalan ELY-keskus esittää, että tulevana vuosina edistetään tämän monimuotoisen tietoa-aineiston sähköistämistä ja hyödynnettävyyden parantamista.

2.12.2020

Ylijohtaja

Ari Niiranen

Lakimies

Anna-Liisa Tanskanen

Tämä asiakirja KEHA/9564/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/9564/2020 har godkänts elektroniskt

Niiranen Ari 03.12.2020 07:37

Tanskanen Anna-Liisa 02.12.2020 16:11